

У К Р А Ї Н А

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА РАЙОННА РАДА ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

XXVII сесія 8 демократичного скликання

Р І Ш Е Н Н Я

від 13 лютого 2026 року № _____
м. Івано-Франківськ

проект

Про звернення районної ради

Відповідно до частини 2 статті 43 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, враховуючи рекомендації постійної комісії районної ради з питань освіти, науки, культури, молодіжної політики та спорту, районна рада

вирішила:

1. Схвалити звернення до Прем’єр-міністра України, міністра освіти і науки України, голови Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій щодо відтермінування реформи шкільної освіти в Україні (додається).
2. Рішення надіслати для розгляду Верховній Раді України та Кабінету Міністрів України.
3. Контроль за виконанням рішення покласти на заступника голови районної ради Л.Чекайло і постійну комісію районної ради з питань освіти, науки, культури, молодіжної політики та спорту(А.Козак).

Голова районної ради

Василь ПОПОВИЧ

Додаток до рішення районної ради
від 13 лютого 2026 року № _____
“Про звернення районної ради”

Прем'єр-міністру України

Юлії СВИРИДЕНКО

Міністру освіти і науки України
Оксену ЛІСОВОМУ

Голові Комітету
Верховної Ради України
з питань освіти, науки та інновацій
Сергію БАБАКУ

З В Е Р Н Е Н Н Я

Освіта в умовах повномасштабної війни потребує чіткої оцінки реалій сьогодення, в яких перебувають наразі українські громади. Демографічна криза, масова міграція, безпекові ризики та фінансова нестабільність уже сьогодні ставлять під загрозу доступ дітей до освіти. Попри це урядові структури України продовжують наполягати на впровадженні освітньої реформи без належної її оцінки та перегляду підходів до впровадження запланованих етапів з урахуванням воєнного стану.

Реформа старшої профільної школи подається Урядом як крок до європейської якості освіти. На папері - академічні ліцеї, профілізація та підвищення стандартів. У реальному житті - це ускладнення доступу до освіти для тисяч українських дітей. В умовах сьогодення така реформа не лише не зміцнює систему освіти, а й створює реальні ризики її руйнування на місцях, особливо в сільській місцевості нашого району.

Освіта - це не лише цифри у звітах Світового банку, з якими мовчазно погоджується міністерство. Громади вже зіткнулися зі стрімким скороченням кількості дітей через різні чинники — еміграція за кордон, скорочення народжуваності, загибель через війну. Якщо держава й надалі ухвалюватиме рішення без урахування реальної ситуації на місцях, наслідки можуть бути критичними - аж до того, що окремі громади залишаться без старших класів, а в значній частині сільських населених пунктів — взагалі без шкільних закладів.

Реформа старшої школи, запланована до впровадження з 1 вересня 2027 року, передбачає створення академічних ліцеїв і профілізацію навчання. Водночас держава не забезпечила базових умов для її реалізації, зокрема:

- відсутнє достатнє фінансування освітньої сфери вже на тому рівні та в тих умовах, в яких перебуває сучасна (сьогоднішня) шкільна освіта (недостатність коштів на фінансування енергоносіїв — як результат — скорочення та дистанціювання навчального процесу; недостатність коштів освітньої субвенції на оплату праці технічних працівників; недостатність матеріально-технічної та науково-експериментальної бази);

- не налагоджено системний і безпечний підвіз учнів до закладів освіти, зокрема, через недостатність справних і безпечних транспортних засобів;
- відсутні гуртожитки та пансіони для майбутніх ліцеїстів, а це — основа життя і комфортного навчання дітей (навіть більшість гуртожитків професійно-технічних і вищих навчальних закладів вимушено переобладнано для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб);
- не гарантовано належний рівень безпеки навчального процесу як в пропонованих новоутворюваних ліцеях, так і в гімназійних закладах, які стануть значно перенасиченими через переформатування;
- не передбачено психологічну підтримку для школярів і підлітків, адже оточення дітей надто часто змінюватиметься через існування системи “початкова-школа-гімназія-ліцей”, що змусить дітей змінювати заклади освіти, напрямки і способи добирання до них, а також особовий склад класів (часта втрата друзів, зони комфорту для дитини і вимушеність часто пристосовуватись до нового оточення — це постійний психологічний стрес для дитини, що негативно впливатиме на фокус уваги на навчанні).

Окремий і найважчий виклик для громад у цій реформі — впровадження її у час війни, коли фінансування є недостатнім, місцеві бюджети міліють через відтік населення за кордон, скорочення виробництва і різних сфер підприємництва, як наслідок — податкових надходжень до бюджетів. Крім того, місцеві громади під час війни зосереджені в основному на допомозі Збройним силам України та внутрішньо переміщеним особам (більшість з яких важко адаптується до нових умов життя, неохоче працевлаштовується, або й взагалі не шукає місця роботи). В кожній із громад Івано-Франківського району великий відсоток населення перебуває у війську, багато полеглих воїнів. Громади опікуються сім'ями загиблих. Отже, впровадження реформи середньої освіти — це дуже велике бюджетне навантаження, яке потребує значних капіталовкладень, а джерела доходів місцевих бюджетів щороку все більше міліють. Паралельно держава дедалі частіше перекладає фінансову відповідальність за освіту на місцеві бюджети та міжнародні грантові програми, фактично знімаючи з себе частину зобов'язань.

Серйозним викликом залишається також і кадровий дефіцит. Уже сьогодні в Україні значно бракує вчителів точних і природничих наук. Водночас держава не дає відповідей на ключові запитання: хто викладатиме профільні предмети та що буде з педагогами закладів, які планують реорганізувати або закрити. Водночас, яка буде якість наданої освіти випускникам навіть 2030 року? Хто нестиме відповідальність за негативний результат цього пілотного проєкту?

З огляду на цю ситуацію, ми, депутати Івано-Франківської районної ради, звертаємося з вимогою призупинити реорганізацію закладів загальної середньої освіти та формування академічних ліцеїв до завершення воєнного стану в Україні, а реформу закладів середньої освіти продовжити як мінімум через рік після його завершення, попередньо провівши обговорення на місцях із залученням відповідних фахівців та виробивши збалансований безболісний покроковий механізм її впровадження.

***Прийнято на засіданні
27 сесії районної ради
13 лютого 2026 року***